

Jak se co nejrychleji a "bezpečně" zachránit ... aneb podrobný manuál postupů pro členy OEAV (Alpenverein)

Oldřich Štos, Kota 1000

... tímto se chci s vámi podělit o zkušenosti získané z průběhuzáchranné akce při havárii vrtulníku v Abcházii na Arabice v rámci expedice donejhlubší propasti světa Krubera-Voronja a s tím spojené následnélikvidace pojistné události. Vzhledem k tomu, že jsem byl nucen likvidovatjiž dvě podobné pojistné události, myslím, že mohu objektivně poskytnoutnižší uvedený výčet nejlepších postupů, aneb článek bych pojal slovy jak se co nejrychleji a "bezpečně" zachránit.

1. Vše uvedené platí pro členy Rakouského alpského klubu (OEAV), u nás jednoduše nazývaný Alpenverein. Součástí tohoto členství je i unikátní pojištění sportovních aktivit, do nichž speleologie bezesporu patří. Toto pojištění platí nejen na území České republiky, ale od roku 2004 již po celém světě. Cena za roční pojistné je 1890 Kč.

2. Podmínkou členství je uhrazený členský poplatek pro daný rok a kartička Alpenverein, dále jen AV, z druhé strany řádně podepsaná !

Nejlepší a nejrychlejší :

3. Snad nejlepší, nejrychlejší a nejspolehlivější variantou je, že v případě likvidace záchranné akce vlastníte dostatek finančních prostředků, ať již v hotovosti nebo na kreditní kartě. Veškeré výdaje evidujte a nárokuje si doklady o vámi provedených platbách, (např. přeprava vrtulníkem nebo jiný transport do nemocnice, poplatky za hospitalizaci, strava, lékařské ošetření, poplatky za léky ... atd.). Po příjezdu je třeba ve lhůtě cca 14 - 21 dnů vyplnit tzv.formulář o hlášení úrazu (je třeba jej vyplnit německy nebo anglicky) a dostanete jej na centrále AV v Praze, či u jakéhokoliv oblastního prodejce této služby (v Brně - Rock Point, Panská 2/4, 602 00, Brno nebo CK Kudrna, Bašty 2, 602 00, Brno). Ten je třeba odeslat se všemi účty, doklady, stvrzenkami o platbách na adresu CK Alpy, Štefánikova 64, Praha 5, 150 00. Osobně doporučuji provést kopie všech dokladů a korespondence. Originály odeslat a vše si důkladně archivovat (nikdy nevíte co se může stát). Pobočka pro ČR, CK Alpy odešle takto zpracovaný formulář po evidenci na rakouskou burzu, kde dojde k likvidaci události. Likvidace může trvat i několik měsíců. Veškerá korespondence , může být i vrácena k doplnění informací, upřesnění atd. Při vyplňování formulářů dbejte na to, aby písmo bylo čitelné a informace jasně a zřetelně popisující vzniklou situaci. Pro tento postup si rezervujte finance do 1000 EUR, dle závažnosti situace a rozsahu záchranné akce. Ideální pro působení na kontinentu tzn.Evropa !!!

4. Ne vždy, je však průběh akce bezproblémový a ne vždy se dá takto postupovat. Obzvláště při náročných expedicích v zemích třetího světa, či v oblastech s nestabilní politickou situací.

V případě vážnějších zranění je vše komplikováno o čas, který hraje velmi důležitou roli. AV vlastní letecký lékařský speciál, který má operační rádius po celém světě. Domovskou stanicí je Innsbruck. Jeho aktivace a použití, je však třeba velmi důkladně zvážit, protože v případě neuváženého postupu, riskujete platbu ve výši až 30.000 EUR, která vám může být záhy účtována za využití přepravních služeb. Je třeba postupovat velmi obezřetně a mít na vědomí následující. Pokud zraněný dostane v místě působení expe dostačující ošetření, které zamezí bezprostřednímu ohrožení života, zraněný je stabilizován a schopen se samostatně pohybovat, byť se jedná o zlomenou ruku, nohu, žebra atd., je lépe nad povoláním leteckého speciálu z Rakouska ani nepřemýšlet. Vyhodíte jen obrovské peníze za telefony. Zraněný se může dopravit vlastní pomocí nebo s pomocí přátel do republiky po vlastní ose.

Povolání leteckého speciálu, je možné za těchto okolností či podmínek. Zraněný dostane v místě působení expe adekvátní ošetření, které zamezí bezprostřednímu ohrožení života, je stabilizovaný avšak nepohyblivý, či jen s velkými obtížemi. V tomto okamžiku volejte Tirol Air Ambulance + 430 51 22 24 22 (zde se domluvíte německy, anglicky a francouzsky), v případě, že neovládáte žádný z těchto jazyků, potom volejte centrálu AV v Praze +420 257 328 388, avizujte aktuální stav a požádejte o pomoc při aktivaci leteckého speciálu v Innsbrucku. V tomto okamžiku je velmi důležité setrvat v bezprostřední blízkosti lékaře, který vám poskytl ošetření, poněvadž dispečink Tirol Air Ambulance si v několika příštích minutách (i desítkách minut) ověří prostřednictvím telefonu u lékaře, který vás ošetřoval aktuální stav, rozsah zranění, jednoduše ověří si získané informace a posoudí důležitost transportu. Pokud se vše bude shodovat, Tirol Air Ambulance, vás vyzoomí zpětně z volaného čísla nebo čísla které uvedete jako kontaktní a potvrdí vám čas startu, dobu letu, čas a místo přistání, poskytne vám kompletní logistiku vyzvednutí z ošetřující péče. Je však třeba mít opět na vědomí, že čím více informací poskytně, tím se vše urychlí a můžete tak eliminovat případná nedorozumění či vyhocené situace.

Důležité :

Před jakýmkoliv telefonátem, je třeba ujasnit mysl, protože bude následovat sprcha otázek a vypjaté okamžiky, zejména v situacích, kde se musíte spolehnout jen na sebe !

Bezprostředně :

... kdo volá, identifikace, nezapomenout sdělit, že jste členem a pojištěncem AV
... místo havárie, kde se to přesně stalo, kolik je postižených
... co se stalo, velmi podrobně sdělit zejména rozsah zranění
... sdělit váš aktuální zdravotní stav, vaše aktuální souřadnice, resp. místo ošetření
... nezapomenout sdělit vaše tel.číslo, ze kterého voláte, jméno ošetřujícího lékaře, někdy chtějí vědět i číslo vašeho AV průkazu (není pravidlem), je ale lepší jej mít u sebe ! Ulehčíte situaci.

Po návratu :

... máte-li k dispozici fotografickou dokumentaci z místa neštěstí, poskytněte ji v rámci likvidace pojistné události
... vše zasílejte doporučeně, do konkrétních rukou
... vše si zálohujte (originály posílat, kopie uschovat)

Další :

Je jasné, že likvidace takovýchto úrazů je finančně vyčísitelná v tis.USD či EUR. Málokdo disponuje v okamžiku expe s takovými částkami. V těchto případech je třeba dbát na to, abyste si dobře uschovali všechny paragony, faktury, účty, na všech by měly být adresy a kontaktní osoby, příp.telefony. Po návratu je vše stejné jako u bodu čís.3. Rakouská burza si zpětně ověřuje na kontaktech z účtů, faktur a dokladů věrohodnost údajů, které jste poskytli ve formuláři ohlášení úrazu. Pokud se vše bude shodovat, likvidace průběhne v nejbližších měsících.

5. Dalším neméně důležitým aspektem, je místo úrazu. Pokud se vám něco stane v politicky nestabilní oblasti či zemi, kde právě či dlouhodobě probíhá vyjímečný stav či válečný konflikt, počítejte s tím, že letecký lékařský speciál do takovéto oblasti jednoduše nepřiletí. Potvrdí vám místo vyvednutí v nejbližší bezpečné lokalitě a je na vás, zda-li jste schopni, či je-li někdo schopen vás tam dopravit. V případě Abcházie se jednalo o transport přes hranici do Ruska do Soči na letiště. Zraněný byl transportován přes polovinu Abcházie v taxiku, v noci převezen přes obávanou hranici na nákladním vozíku pro mandarinky a na ruském území sanitou na letiště, vnitrostátním letem do Moskvy a odtud pravidelnou leteckou linkou domů. Pokud se nalézáte v zemích třetího světa, případně v zemích s nestabilní politickou situací, je třeba vědět, že zde nefunguje skoro žádná infrastruktura, natož nějaké specializované záchranné služby. Při organizaci je třeba řešit i takto důležité věci, jako je transport do civilizace, kdo a s čím pro vás přiletí nebo přijede (jestli vůbec někdo) možnost ošetření (jak dalece adekvátní), transport do civilizované země, kde vám bude poskytnuta odpovídající lékařská péče atd. Je třeba mít na paměti, že mnohé expedice se pořádají v natolik odlehlých či nebezpečných oblastech, že pomoc je zde jednoduše nemyslitelná (pokud si nepomůžeme sami). V takovýchto případech je třeba velmi důkladně zvážit všechna reálná rizika takovéto expedice, případně samotnou účast.

6. Posledním bodem je transport zemřelého, resp. těla zpět do státu. K tomu je zapotřebí, policejní protokol, lékařská zpráva z místa působení expedice (stanovení smrti !). Z místa působení expe neodjíždět dokud vám nebude vydán policejní protokol (alespoň kopie) a lékařská zpráva o stanovení smrti (alespoň kopie). Následně se můžete vzdálit z místa či země, kde se neštěstí stalo. Po návratu domů, je třeba vyrozumět policii v místě trvalého bydliště postiženého a konzulární úřad v příslušné zemi, kde k neštěstí došlo (ty už to většinou vědí přes Ministrestvo zahraničních věcí), je však dobré se připomenout a zanechat zde tel.číslo ! V nejbližších dnech proběhne transport těla do spádové oblasti trvalého bydliště postiženého.

Výše uvedené, je výčtem nejosvědčenějších postupů jak likvidovat takováto neštěstí. Tyto zkušenosti jsem získal jako bezprostřední účastník a postižený. Pro ty z vás, kteří se zúčastňují rizikových akcí, doporučuji uložit výše uvedená tel.čísla do svého mobilního telefonu, příp.vytvořit malou kartičku na tvrdém papíru, kde bude heslovitě uvedena elementární data ... jak postupovat, abyste se "bezpečně" zachránili.